

Ingvar Carlsson: Regeringsförklaringen 7 oktober 1986

Talare

Ingvar Carlsson
Statsminister

Datum

7 oktober 1986

Plats

Stockholm

- 1 Eders Majestäter, Eders Kungliga Högheter, herr talman, ledamöter av Sveriges riksdag!

- 5 Den svenska neutralitetspolitiken är den främsta garanten för vår fred och vårt oberoende. Den kommer att fullföljas med fasthet och konsekvens.

Neutralitetspolitiken stöds av ett starkt och allsidigt totalförsvar. Regeringen är fast besluten att med alla till buds stående medel värna vårt lands territorium.

- 10 Det grundläggande säkerhetspolitiska mönstret i Norden består, även om det strategiska intresset för de nordligaste delarna av vår världsdel ökat. Sveriges orubbliga neutralitetspolitik utgör ett viktigt bidrag till stabiliteten i det nordiska området.

- 15 Denna politik har en djup och långvarig förankring i den svenska folkopinionen. Det är regeringens strävan att förberedelserna inför nästa års försvarsbeslut skall leda fram till politisk enighet om försvarets fortsatta inriktning och finansiering.

- 20 Alla ansträngningar måste göras för att minska och på sikt eliminera hotet om ett kärnvapenkrig. Det är regeringens förhoppning att förhandlingarna mellan Förenta staterna och Sovjetunionen skall leda till verklig nedrustning.

- 25 Ett stopp för kärnvapenprov skulle lägga en god grund för fortsatta steg mot en sådan nedrustning. Regeringen kommer att fortsätta att verka för ett fullständigt provstoppsavtal, bl. a. i samverkan med de övriga deltagarna i det s. k. femkontinentsinitiativet.

Regeringen skall fortsätta att aktivt verka för en kärnvapenfri zon i Norden och

söka vinna ökat stöd för förslaget om en korridor fri från slagfältskärnvapen i Centraleuropa.

35 Konferensen om förtroende- och säkerhetsskapande åtgärder och nedrustning i Europa har uppnått politiskt och militärt betydelsefulla resultat. Regeringen kommer att arbeta för ett beslut om att utvidga mandatet för konferensen till att också omfatta nedrustningsförhandlingar.

40 Sverige sluter helhjärtat upp bakom Förenta nationerna och dess stadga till värn för freden och folkrätten och till stöd för social och ekonomisk rättvisa. Vi kommer att fortsatt verka för att stärka världsorganisationen och säkerställa dess politiska livskraft.

45 Den svenska regeringen kommer att påtala brott mot folkrätten varhelst de begås. Sovjetunionens väpnade intervention i Afghanistan är ett sådant brott. Den svenska regeringen kräver ett omedelbart och fullständigt tillbakadragande av de sovjetiska trupperna.

50 Apartheidregeringens förtryck av den icke-vita majoriteten i Sydafrika är ett brott mot grundläggande mänskliga rättigheter och ett hot mot internationell fred och säkerhet. Det mest verksamma fredliga medlet för att avskaffa apartheidsystemet är att FN:s säkerhetsråd fattar beslut om bindande sanktioner mot Sydafrika. Den svenska regeringen kommer att aktivt söka medverka här till.

55 Det amerikanska stödet åt de grupper som för krig mot Nicaraguas lagliga regering försvårar fredssträvandena och strider mot internationell rätt. Den svenska regeringen kräver att detta stöd upphör.

60 Den internationella terrorismen kommer att bekämpas med all kraft. Detta får emellertid inte rasera decenniernas ansträngningar att underlätta kontakter mellan länderna.

Klyftorna mellan världens rika och fattiga växer. För Sveriges del tar sig den internationella solidariteten bl. a. uttryck i ett omfattande utvecklingsbistånd.
65 Regeringen står fast vid att en procent av Sveriges bruttonationalinkomst skall avsättas för internationellt utvecklingssamarbete.

Sverige har aktivt deltagit i arbetet för nya multilaterala handelsförhandlingar.

- 70 Ett beslut om att inleda sådana förhandlingar inom ramen för frihandelsöverenskommelsen GATT har nu tagits. Det är regeringens förhoppning att detta skall motverka de protektionistiska tendenserna i världshandeln och stärka den fria handeln mellan nationerna.
- 75 Det ekonomiska, vetenskapliga och tekniska samarbetet i Europa skall främjas. Detta sker bl. a. i det s.k. Eureka-samarbetet, där Sverige för närvarande har ordförandeposten.
- 80 De goda förbindelserna med våra nordiska grannländer skall utvecklas. Arbetet på att förverkliga tanken på Norden som hemmamarknad kommer att fullföljas. Handlingsplanen för ekonomisk utveckling och full sysselsättning skall föras vidare. Det är angeläget att förhandlingarna om en långsiktig lösning av väg- och järnvägsförbindelserna till Danmark kan leda till ett positivt resultat.
- 85 Herr talman! Sverige är ett rikt och väl utvecklat industriland. Vårt välstånd grundar sig på en stark ekonomi, som förmår att hävda sig på de internationella marknaderna.
- 90 Under slutet av 1970-talet och början av 1980-talet befann sig den svenska ekonomin i kris. Genom en stram ekonomisk politik har utvecklingen nu åter kunnat vändas uppåt. Underskotten har minskat och investeringarna ökat. Såväl arbetslöshet som inflation har pressats tillbaka. I år stiger medborgarnas realinkomster påtagligt.
- 95 Men alla problem är ingalunda övervunna. Vi måste därför konsekvent och uthålligt fullfölja krisbekämpningen. Uppgiften är att lägga grunden till en ny epok av tillväxt, sysselsättning och välstånd. Detta kräver att kampen mot inflationen även fortsättningsvis sätts i centrum.
- 100 Ett viktigt bidrag för att nå dessa mål har lämnats genom de löneavtal för 1986 och 1987 som slutits för den privata sektorn. Parterna på den offentliga arbetsmarknaden har däremot inte kunnat ena sig om något löneavtal, och vissa löntagarorganisationer har vidtagit stridsåtgärder. Såväl för kampen mot inflationen som för strävan att bibehålla och utveckla den offentliga sektorn är
- 105 det av vikt att denna konflikt snarast biläggs.

Årets budgetarbete kommer att bedrivas med stramhet. Saneringen av de

110 offentliga finanserna måste drivas vidare. Reformförslag som innebär ökade
utgifter på vissa prioriterade områden kommer att finansieras genom
besparingar på andra. Taxe- och avgiftshöjningar i den statliga sektorn kommer
att hållas tillbaka. Kostnadsökningar i myndigheter och affärsverk kommer att
mötas med rationaliseringar.

115 För att kunna hävda den fulla sysselsättningen är det nödvändigt med en god
ekonomisk tillväxt. Arbetet med att reformera skattesystemet kommer att föras
vidare i syfte att skapa enklare och rättvisare skatter, som stimulerar arbete,
sparande och investeringar. Nästa år förenklas självdeklarationen för flera
miljoner löntagare.

120 Den offensiva politiken för industriell förnyelse skall drivas vidare. Teknisk
utveckling och forskning kommer att prioriteras. Åtgärder för att främja
nyföretagande och skapa förutsättningar för en vital småföretagssektor kommer
att vara av central betydelse i industripolitiken.

125 Strukturuomvandlingen i näringslivet kommer att fortsätta. Företagen måste
därvid ta ett ökat ansvar för att medverka till uppbyggnad av en ny
näringslivsstruktur, särskilt på de orter och i de regioner som domineras av
enstaka företag eller branscher. Den förbättrade lönsamheten skapar goda
130 förutsättningar för detta.

Arbetsmarknadspolitiken spelar en viktig roll för att stärka både de
arbetssökande och näringslivet. Det innebär krav på en effektiv arbetsför-
medling och en arbetsmarknadsutbildning som ger människor kunnande för
135 framtiden och förstärker företagens kompetens i en hård internationell
konkurrens.

Herr talman! De senaste fyra årens framgångsrika ekonomiska utveckling ger oss
nu möjlighet att höja blicken. Vi kan med förnyade krafter ta itu med andra
140 frågor, som är viktiga för vår livskvalitet. Det gäller miljön, livsmedlens kvalitet
samt de ungas situation och möjligheter.

Värnet av vår livsmiljö är avgörande för vår framtid. Omsorgen om miljön
måste därför ges en central plats inom samtliga samhällsområden,

145 Det är nödvändigt att den oro vi känner efter kärnkraftsolyckan i Tjernobyl kan

leda fram till konstruktiv handling. Energirådet gör nu en förnyad värdering av hur säker kärnkraften är, liksom en analys av möjligheterna att avveckla
150 kärnkraften snabbare än till år 2010. Regeringen kommer senare i höst att inbjuda riksdagens övriga partier till överläggningar i syfte att nå en bred samling kring energifrågorna.

Debatten om kärnkraften visar tydligt hur energi- och miljöfrågorna intimt
155 hänger samman. För att skärpa ambitionerna på miljöområdet och samtidigt bedriva en effektiv energipolitik krävs nu en kraftsamling och en organisatorisk samordning. Regeringen avser därför att inrätta ett nytt miljö- och energidepartement. Departementet skall vara pådrivande och samordnande i regeringens miljöpolitik.

160 Det internationella samarbetet kring miljöfrågorna förstärks. Handlingsprogrammet mot luftföroreningar och förurning skall fullföljas och vidareutvecklas. Ett femårigt forsknings- och biståndsprogram mot skogsdöden genomförs. En aktionsplan mot havsföroreningar kommer att utarbetas.

165 På arbetsmiljöområdet uppmärksammas särskilt belastningsskadorna, den ökade användningen av kemikalier och riskerna vid bildskärmsarbete. Sanktionssystemet vid arbetsolyckor ses över.

170 Under hösten kommer förslag att läggas fram om en skärpt lagstiftning mot bilavgaser. Insatserna för att minska jord- och skogsbrukets miljöproblem kommer att fullföljas.

Under senare tid har en intensiv debatt förts om jordbrukspolitiken i vid
175 mening. Det är viktigt att konsumenterna kan få tillgång till mat av god kvalitet och till rimliga priser. Det är regeringens strävan att medverka till en öppen dialog om den långsiktiga inriktningen av det svenska jordbruket. Det är därvid angeläget att man finner vägar att lösa näringens överskottsproblem. Särskilda forskningsinsatser genomförs för att utveckla miljövänligare
180 produktionsmetoder inom jordbruket.

I livsmiljön ingår också ungdomarnas situation och allas möjligheter till en meningsfull fritid. Ett konsultativt statsråd kommer att utses med särskilt ansvar för ungdom, idrott och turism.

185

Det är dagens barn och ungdomar som skall bygga framtidens samhälle. Den uppväxande generationen måste därför ges goda förutsättningar. För dessa strävanden spelar idrottsrörelsen och övriga folkrörelser en viktig roll. Enligt
190 regeringens mening är ungdomens möjligheter till en aktiv och meningsfull fritid en av våra viktigaste framtidsfrågor.

Herr talman! Till statsråd och chef för jordbruksdepartementet kommer Mats
195 Hellström att utses.

Till statsråd och chef för miljö- och energidepartementet kommer Birgitta Dahl
att utses.

Till konsultativt statsråd i utrikesdepartementet, med ansvar för utrikes-
200 handelsfrågorna, kommer Anita Gradin att utses.

Till konsultativt statsråd i jordbruksdepartementet, med ansvar för ungdom,
idrott och turism, kommer Ulf Lönnqvist att utses.

205 Till konsultativt statsråd i arbetsmarknadsdepartementet, med ansvar för
invandrarfrågorna, kommer Georg Andersson att utses.

Det nya miljö- och energidepartementet inrättas och får sin chef så snart de
praktiska förutsättningarna föreligger. Övriga utnämningar blir gällande från
210 fredagen den 10 oktober 1986.

Herr talman! En rättvis fördelning av de samlade resurserna är en nödvändig
förutsättning för att landets medborgare skall hålla samman och gemensamt
kunna bygga vidare på välfärden.

215 En rättvis fördelning innebär att alla, efter förmåga, måste ta sin del av
krispolitikens bördor. Regeringen kommer därför att föreslå en engångsskatt på
livförsäkringsbolagens förmögenheter. Avkastningen från denna skall oavkortat
tillfalla de sämre ställda pensionärerna.

220 Förslag kommer att läggas fram om en reformering av systemet för utjämning av
kommunalskatterna.

Konsumentpolitiken kommer att inriktas på att stödja de mest utsatta

grupperna.

Strävan efter regional balans och rättvisa skall i ökad utsträckning styra politiken inom alla samhällssektorer. Utsatta regioners möjligheter att utveckla nya
230 näringar skall förbättras, bl. a. genom kommunikationer, utbildning och teknikspridning, som ger fler regioner möjlighet att tillgodogöra sig nya forskningsrön och utnyttja ny teknik.

Överläggningar kommer att inledas med företag och organisationer inom
235 tjänstesektorn i syfte att åstadkomma att tillväxten i ökad grad äger rum i stödområdet. En ytterligare decentralisering av arbetsuppgifter från centrala statliga verk till regionala myndigheter eftersträvas.

Den gemensamma sektorn är en viktig grund för välfärdspolitiken. Den skall
240 tjäna människorna efter deras olika behov och önskemål. Åtgärder kommer att vidtas för att höja effektivitet och produktivitet i den offentliga verksamheten. Möjligheterna att välja olika typer av service bör ökas. Förslag kommer att läggas fram för att förbättra den enskildes möjligheter att påverka den offentliga verksamheten, för att motarbeta byråkrati och för att främja service och
245 effektivitet. Dessa förslag kommer att beröra såväl den centrala statsförvaltningen som länsförvaltningen och den kommunala organisationen.

Trygga förhållanden måste skapas för barnfamiljerna. Barnbidraget och studiebidraget höjs kraftigt den 1. januari 1987. Utbyggnaden av barnomsorgen
250 skall ske i enlighet med riksdagens beslut.

Handikappades rätt till arbete och delaktighet i samhället främjas. Handikappade ungdomars möjligheter att få arbete stärks genom särskilda insatser, som startar under hösten.

255 Pensionerna skall vara värdesäkrade. Ersättningen vid delpension skall återföras till 65 % den 1 juli nästa år. Sjuk- och föräldraförsäkringen skall förbättras för de privatanställda arbetarna, de deltids- och delårsarbetande.

260 Arbetet för att förbättra kvaliteten och tillgängligheten i samhällets hälso- och sjukvård drivs vidare. Alkohol- och narkotikamissbruket skall bekämpas. Regeringens aidsdelegation följer noga utvecklingen och samordnar insatserna i kampen mot aids.

Kvinnor och män skall ha en jämlik ställning på alla områden. Kvinnornas arbetsmarknad bör vidgas. Regeringen kommer att vidta åtgärder för att få fler kvinnor i statliga utredningar och styrelser samt i ansvarig ställning i den offentliga förvaltningen.

Ett levande kulturliv öppnar nya perspektiv och fördjupar synen på vår tillvaro. Konstnärerna har en viktig roll i försvaret av vårt öppna och demokratiska samhälle.

275 Skolans roll som kultur- och bildningshärd skall värnas och stärkas. Den snabba tekniska utvecklingen och omvandlingen av arbetslivet gör utbildning allt viktigare för den enskilde. Alla ungdomar under 20 år bereds därför plats i gymnasieskolan. Fortbildning och vidareutbildning av yrkesverksamma och andra former av vuxenutbildning har stor betydelse både för den enskildes
280 utveckling och för samhället i stort.

Ett treårsprogram för forskningen kommer att presenteras. Forskningsmiljön på högskolorna skall förbättras. Detta är nödvändigt för att Sverige skall kunna hävda sig internationellt. En vital humanistisk och samhällsvetenskaplig
285 forskning stärker vår kulturella identitet. En fortsatt förstärkning av den tekniska och naturvetenskapliga forskningen och utbildningen är av central betydelse för den svenska konkurrenskraften och därmed en gemensam angelägenhet för näringslivet och statsmakterna.

290 Föräldrar och barn skall ges ökad valfrihet i skolan. Samtidigt ses utbildningsväsendet över i syfte att främja motivation hos studerande och lärare; vitalitet i verksamheten och effektivitet i resursutnyttjandet.

Den sociala bostadspolitiken ligger fast. De äldres och de handikappades
295 möjligheter att välja ett eget boende bör ökas. Mer hemlika förhållanden bör skapas inom långvården.

Det internationella samarbetet på flyktingpolitikens område skall förstärkas. Tendenser till främlingsfientlighet och diskriminering av invandrare skall aktivt
300 motarbetas.

Många människor i vårt land känner oro inför vad de uppfattar som ett

stigande, meningslöst och blint våld i samhället. Regeringen uppmanar alla
305 medborgare att tillsammans, över parti- och organisationsgränser, motarbeta
våldet. Brottslighet som vållar enskilda människor skada skall bekämpas med
kraft. Ett program med åtgärder mot sådana brott - grundat på en
kriminalpolitisk helhetssyn - läggs fram. Brottsoffrens ställning stärks. Kampen
mot den ekonomiska brottsligheten fullföljs.

310 Herr talman! Sverige är ett bra land att leva och bo i. Vi har, som ett av få länder
i världen, lyckats med uppgiften att både minska arbetslösheten och pressa
tillbaka inflationen, både minska underskotten och bevara välfärden. Pessimism
och uppgivenhet har förbytts i optimism och framtidstro.

315 Nu gäller det att gå vidare. Vår uppgift är inte bara att lösa dagens problem utan
också att staka ut vägen mot framtiden.

Samtidigt som vi med styrka och tålmodighet fullföljer krispolitiken, skall vi
320 därför gripa oss an de stora framtidsfrågorna-ungdomens villkor, kampen för
freden, sysselsättningen och miljön.

På dessa områden står vi inför stora och spännande utmaningar. Den svenska
traditionen bjuder att vi så långt som möjligt resonerar oss fram till samlande
325 lösningar.

Det är min och regeringens övertygelse att vi tillsammans skall kunna bryta nya
vägar för att göra ett bra land ännu bättre.

330 **Källa**

<div>Manuskript hämtat från data.riksdagen.se (2025-09-19)</div>

Taggar

1980-tal, 1986, Man, Politiska tal, Regeringsförklaring, Riksdagen, Riksmötets öppnande,
Socialdemokraterna

335 **URI**

<https://www.svenskatal.se/tale/ingvar-carlsson-regeringsforklaringen-7-oktober-1986>